

ULLA (toim.) 2021: *Handbook of Easy Languages in Europe*. Berlin: Frank & Timme.

PAANANEN, JENNY – LINDEMAN, MERI – LINDHOLM, CAMILLA – LUODONPÄÄ-MANNI, MILLA (toim.) 2023: *Kieli, hyvinvointi ja haavoittuvuus. Kohti kielellistä osallisuutta*. Helsinki: Gaudeamus.

Selkokeskus 2023: Selkokielen määritelmä.

<https://selkokeskus.fi/selkokieli/selkokielen-maaritelma/> (31.7.2023).

WIKLUND, MARI – IHAKSINEN, KIA – VAINIO, MARTTI 2021: Autistimikirjon poikien intonaation käyttö kysymys- ja kerrontavuoroissa spontaanissa vuorovaikutuksessa. – *Puhe ja kieli* 41 (1) s. 43–70. <https://doi.org/10.23997/pk.107694>.

Tuoretta soveltavaa keskusteluntutkimusta, kenttäkohtaamisia ja tutkimusprosessien ruumiinavauksia

Riikka Nissi, Mika Simonen & Esa Lehtinen (toim.): *Kohtaamisia kentällä. Soveltava keskusteluntutkimus ammatillisissa ympäristöissä*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura 2021. 333 s. ISBN 978-951-858-401-1.

Tutkimusyhteisöjen, soveltavan tutkimuksen kohteena olevan kentän sekä suuren yleisön välinen vuorovaikutus on viime aikoina ollut muutosliikkeessä. Tutkimusrahoitusta ohjataan enenevässä määrin tutkimustiedon yhteiskunnallisen vaikuttavuuden, käytännön relevanssin ja sovellettavuusarvon ehdoilla, ja lisäksi yliopistoille kohdistetaan yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen velvoitteita opetus- ja tutkimustehtävän rinnalla. Samaa aikaan tiedonvälityksen muodot muuttuvat ja ohjaavat yleisön tieteellisen tiedon äärelle uudella tavalla. Tieteen yhteiskuntasopimuksen uudelleen-neuvottelu ja siihen kytkeytyvä tiedeviestinnän mekanismien murros ovatkin ohjanneet tiedeyhteisön ja kentän sekä tämän myötä myös tutkijat ja tutkittavat yhä näkyvämmiin dialogiin keskenään (Väliverronen 2016). Tähän kehykseen asettuu myös Riikka Nissin, Mika Simonen ja Esa Lehtisen toimittama artikkeliki-

kokoelma *Kohtaamisia kentällä: Soveltava keskusteluntutkimus ammatillisissa ympäristöissä*.

Teos on suunnattu paitsi tiede- ja tutkijayhteisöille myös eri alojen ammatilliselle kentälle. Kokoelman yhdeksän empiiristä tutkimusartikkelia esittelevät erityyppisiä keskusteluanalyttisiä tapaus-tutkimuksia jäsennettynä kolmeen eri institutionaaliseen kategoriaan, joita ovat sosiaali- ja terveydenhuolto, opetus ja koulutus sekä asiantuntijaorganisaatiot. Kiinnostavan lisän teokseen tuovat tutkijoiden kirjoittamat tutkimustarinat, joissa kuvataan tutkimustyön vaiheita, tutkijoiden tekemiä valintoja prosessin aikana sekä kohtaamisia tutkimuksen osallisten kanssa kentällä.

Kokoelman johdannossa tuodaan esiin perus- ja soveltavan tutkimuksen kahtiajaon murtuminen sekä pohditaan, missä määrin tutkimuslaitosten ja yliopistojen toiminta edellyttää tutkimuksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja merkitystä. Teoksen uutuusarvoa lisää se, että tieteellisen tiedon asemaa ja käyttöä nyky-yhteiskunnassa tarkastellaan nostamalla keskiöön erityisesti tutkijayhteisön ja tutkittavien välisen suhteen ja yhteistyön sekä tutkimusprosessin osallisuuden

kysymykset. Tämä orientaatio mukailee erityisesti humanistisissa ja yhteiskuntatieteissä alati voimistuvaa tendenssiä: tutkijoiden tarvetta ymmärtää yhä syvällisemmin kentän tarpeita sekä osallistaa tutkittavia aktiivisemmin tutkimusprosessiin. Kokoelman tavoitteena onkin – uuden tutkimustiedon tuottamisen ohella – nostaa näkyviin tutkimustulosten soveltamisen kysymyksiä tutkijoiden ja tutkittavien kohtaamisten näkökulmasta. Tätä palvelevat teoksen artikkeleihin liitetyt tutkimustarinat, joissa valotetaan usein piiloon jäävää tietoa tutkimusprosessin etenemisestä ja vaiheista.

Ajankohtaisia sovelluskohteita ja näkökulmia keskusteluntutkimukseen

Soveltavassa keskusteluntutkimuksessa kentän tarpeiden huomioiminen ja ajatus ammatillisten käytänteiden ja asiantuntijatyön kehittämisestä tutkimuksen keinoin ei ole uusi, vaan erityisesti instituutionaalisen keskusteluntutkimuksen piirissä tämä orientaatio on ollut näkyvässä jo tutkimusperinteen varhaisessa vaiheessa (esim. Heath & Luff 1992; Heritage & Sefi 1992). Erilaisten ammatillisten yhteisöjen toimintojen kehittämistä palvelevaa tutkimusta on kotimaisellakin tutkimuskentällä tehty erityisesti asiointi- ja palvelutilanteista sekä hoitoalalta runsaasti jo 2000-luvulla (esim. Sorjonen, Peräkylä & Eskola 2001; Sorjonen & Raevaara 2006).

Käsillä olevassa artikkelikokoelmassa sosiaali- ja terveydenhuollon kentän tuoretta soveltavaa tutkimustietoa tarjoavat Elina Weiste, Camilla Lindholm, Melisa Stevanovic ja Taina Valkeapää artikkelissaan mielenterveyskuntoutujien osallistumisen vuorovaikutuksellisista haasteista ryhmäkeskusteluissa. Analyysissaan he tarkastelevat yhtäältä ohjaajien pyrkimyksiä kutsua kuntoutujia osallistumaan ja toisaalta osallistumisten ohittamisia. Koulutusinterventioon pohjaavassa tutkimuksessaan Elina Weiste ja Sanna Veh-

viläinen kääntävät katseensa työterveyshoitajien ohjausosaamisen kehittämiseen. Heidän interventionistinen tutkimuksensa on keskusteluanalyysin kentällä menetelmällisesti poikkeuksellinen, ja siinä tarkastellaan terveystuunnitelman laatimista asiakkaan ja työterveyshoitajan yhteistyönä. Camilla Lindholm ja Camilla Wide puolestaan tuovat artikkelissaan hoitotyön kehittämiseen tuoreen näkökulman tarkastellessaan muistisairaana vanhuksen yksinpuhelua suhteessa muihin vuorovaikutuksellisiin kohtaamisiin ryhmäkodissa.

Teoksessa nostetaan tarkasteluun myös keskusteluanalyytisellä kentällä uutuusarvoisten ja melko kompleksisten asiantuntijaorganisaatioiden vuorovaikutuskäytänteitä. Tämänhetkessä yhteiskunnallisessa tilanteessa erityisen relevanttina näyttäytyy Pentti Haddingtonin, Antti Kamusen ja Antti Siipon artikkeli, jossa tarkastellaan monikansallisen kriisinhallintakoulutuksen vuorovaikutuskäytänteitä tietokoneavusteisessa esikuntaharjoituksessa. Analyysin keskiössä ovat koodinvaihtotilanteet, joissa osallistujat välittävät muunkielistä tietoa englanniksi tai vaihtavat kielen yhteiseen työkieleeseen.

Hyvin toisenlaista asiantuntijaorganisaatioiden vuorovaikutuksen tutkimusta edustaa Mika Simosen ja Ilkka Armisen imitaatiopelin ohjelmistokehittäjiä palveleva tutkimusartikkeli. Analyysi paljastaa pelaajaryhmien vuorovaikutuskäytänteitä, joita pelin suunnitteluvaiheessa ei ole luultavasti osattu ennakoida. Asiantuntijaorganisaation kehittämiseen varsin osallistujalähtöisen näkökulman taas tuovat Mari Holmström, Mirka Raunio-maa ja Maarit Sironen, jotka tarkastelevat työyhteisön jäsenten käsityksiä työpaikan taukotilan vuorovaikutuksesta. Tutkijat kiteyttävät haastatteluissa kuvatut taukotilanteet draamallista analysointitapaa noudatellen *kohtauksiksi* ja analysoivat niitä rinnan työpaikan aitojen videoitujen

vuorovaikutustilanteiden kanssa. Artikkeleissa tutkimusaihetta siis valotetaan metodisesti monista lähtökohdista ja pyritään varmistamaan, että osallistujien käsitykset tarkasteltavasta ilmiöstä piirtyvät näkyviin mahdollisimman selvästi.

Artikkelikokoelman ilmeinen ansio on, että se asettaa soveltavan keskusteluanalyttisen tarkastelun kohteeksi hyvin laajan skaalan erilaisia ammatillisia konteksteja ja tarjoaa myös menetelmällisesti paikoin tuoreita ja oivaltavia asetuksia. Tämänyyppisen monipuolisen kokoelman kokonaisjäsenitys on kuitenkin tunnetusti haastava tehtävä, ja myös tässä teoksessa artikkeleiden temaattinen kolmijäsenitys (sosiaali- ja terveydenhuolto, opetus ja koulutus sekä asiantuntijaorganisaatiot) vaikuttaa tarjoillun kokonaisuuden kannalta melko keinotekoiselta.

Syntyikin vaikutelma siitä, että artikkeleiden spesifit tutkimusasetelmat ja aineistokontekstit ovat tuottaneet toimittajille haasteita teoksen jäsenyyseen ja osioiden otsikointiin. Esimerkiksi ”Opetus ja koulutus” -otsikon alle asettuu aluksi melko loogisesti – joskin hieman päällekkäisesti ”Sosiaali- ja terveydenhuolto” -otsikon kanssa – Tiina Keisasen, Eija Mämmelän, Mirka Raunio- maan ja Ulla-Maija Törmälän tutkimus, jossa tarkastellaan sosiaali- ja terveysalan opintojakson pienryhmän toimintaa ammatillisen osaamisen tunnistamisen näkökulmasta. Artikkelissa käsitellään sitä, millaisia vuorovaikutuskäytänteitä osallistujat hyödyntävät arvioidessaan turvallisuuteen liittyviä seikkoja terapeutista toimintaa tukevissa luontoympäristöissä. Samaan osioon on kuitenkin istutettu myös soveltavaa ja yhteisöissä tapahtuvaa taide- ja teatterityön tutkimusta: Niina Lilja, Riku Laakkonen, Laura Sariola ja Terhi Tapaninen tutkivat luku- ja kirjoitustaidottomille maahanmuuttajille suunnattua sosiaalisen sirkuksen ohjaustoimintaa kehollisen op-

pimisen näkökulmasta, ja Marjo Savijärvi tarkastelee nuorten kesätyöprojektin teatteriharjoitusten ryhmytymisen käytänteitä. Vaikka tutkimusten aineistot voidaan kategorisoida ohjatun toiminnan konteksteiksi, eivät ne kuitenkaan täysin luontevasti asetu varsinaiseen opetuksen ja koulutuksen kehykseen.

Tutkijoiden ja tutkittavien välinen vuorovaikutus vaikuttavuus- jatkumoina

Kokoelman johdannossa toimittajat hyödyntävät kahden jatkumon periaatetta. He kuvaavat sen avulla kiinnostavasti tutkijoiden ja tutkittavien välistä vuorovaikutusta tutkimusprosessissa sekä tutkimuksen vaikuttavuutta ja sen suuntia soveltavassa keskusteluntutkimuksessa. Ensimmäinen jatkumo on tutkijaorientoitunut ja kuvaa tutkijoiden ja tutkimuksen vaikutusta tutkimuskohteeseensa; toinen on yhteisölähtöinen ja havainnollistaa tutkimuskohteen ja tutkittavien vaikutusta tutkimukseen. Molemmissa jatkumoissa toimittajat hahmottelevat vielä hienojakoisen kolmijaon tutkimuksen soveltamisen eri tasoihin.

Ensimmäisen jatkumon tasoilla tutkijat vaikuttavat kohteeseensa ensinnäkin auttamalla tutkimuksen perusteella yhteisöä ymmärtämään vuorovaikutustaan, toiseksi ohjeistamalla heitä ja kolmanneksi osallistamalla itse vuorovaikutuskäytänteiden kehittämiseen esimerkiksi interventionistisesti. Toisen jatkumon eri tasoilla tutkittava yhteisö vaikuttaa tutkimukseen ensi tasolla muokkaamalla tutkimusasetelmaa ja toisella tasolla nostamalla tutkimusongelman yhteisön vuorovaikutuksesta. Yhteisölähtöisen jatkumon kolmannella tasolla yhteisö osallistuu tutkimusprosessiin aktiivisesti niin, että tutkijat ja yhteisön jäsenet tuottavat tutkimusta aidon yhteiskehittelyn ja -tutkijuuden hengessä aina tutkimusongelman muotoilusta aineiston analy-

siin asti. Menetelmällisesti vastaavantyyppistä yhteiskehittelyn orientaatiota edustavat esimerkiksi yhteiskunta- ja sosiaalitieteissä nousussa oleva kansatutkimus (ks. esim. Honkatukia, Rättilä & Rinne 2021; Kulmala, Spišák & Venäläinen toim. 2023) ja kielentutkimuksessa lingvistikenttäetnografiasta ponnistava yhteisölähtöinen toimintatutkimus (esim. Lehtonen & Rätty 2018).

Vaikka tässä artikkelikokoelmassa vain muutaman artikkelin (Keisanen ym. ja Lilja ym.) voi nähdä asemoituvan menetelmällisesti puhtaasti yhteiskehittelyn kehykseen, useat teoksen artikkeleista asettuvat kuitenkin johonkin kohtaan yhteisölähtöistä jatkumoa. Tämä herättää kysymyksen, miksei teoksen tavoitteita ansiokkaasti palvelevaa jatkumoajattelua ole hyödynnetty selvemmin kokoelman kokonaisuusjäsennyksessä. Mekaanisen temaattisen jaottelun sijaan jatkumolähtöinen jäsennys olisi avannut lukijalle mahdollisesti vielä näkyvämmän kokoelman artikkeleiden ja niiden tutkimusasetelmien uutuusarvon.

Tutkimustarinoista syväymmärrystä tutkimusprosessiin

Teoksen tavoitteita – tutkijoiden ja kentän vuoropuhelua – avaavat oivaltavasti tutkijoiden artikkeleiden yhteyteen tuottamat tutkimustarinat. Ne valottavat kiinnostavalla tavalla tutkimusprosessin suuntia: millä ehdoin ammatillinen kenttä kiinnostuu tutkimustiedon antamista mahdollisuuksista käytänteidensä kehittämiseen, ja vastavuoroisesti miten tutkimuskentän toimijat hahmottavat omat mahdollisuutensa kehittää ammatillisen yhteisön toimintaa. Samalla tarinat valottavat usein piiloista tutkimusprosessia ja sen osallisten välistä vuorovaikutusta sekä paljastavat soveltavan tutkimuksen aineistonkeruuseen ja tutkimusasetelmiin liittyviä haasteita. Kokoelman artikkeleiden tavoin tutkimustarinat ovat hyvin

erityyppisiä: toisissa pohditaan yksityiskohtaisesti sitä, kuinka aineistonkeruu toteutettiin ja minkälaisia vaiheita se tuotti tutkimusasetelman rakentamiseen, toisissa taas kaikki artikkelin tutkijat pääsevät vuoroin ääneen ja kuvaavat paikoin hyvin henkilökohtaisellakin tasolla tutkijaosallisuuttaan prosessissa.

Teoksen tutkimustarinat ovat arvokkaita moneltakin eri kannalta. Yhtäältä ne antavat kollegiaalista vertaistukea ja näin vahvistavat tutkijayhteisöä, toisaalta ne taas avaavat kentän väelle tutkimusprosessin kulkua ja yksityiskohtia. Tarinoissa osoitetaan lisäksi osuvasti laadullisen tutkimusprosessin dynaamisuus: tutkittavien käyttäytyminen aineistonkeruutilanteissa pakottaa tutkijoita usein arvioimaan uudelleen niitä käsityksiä, joiden varaan tutkimusasetelma ja sen tavoitteet on rakennettu. Näin kuvataan tapahtuneen esimerkiksi Weisteen, Lindholmin, Stevanovicin ja Valkeapään asettelussa, jossa tutkijoiden ja tutkittavien ymmärrys merkityksellisiksi koetuista vuorovaikutuksen paikoista ei ollutkaan yhtenevä. Niinpä tutkijoiden alkuperäinen agenda voimaannuttaa osallistujia vuorovaikutustarinankerronnan ja virikehaastattelujen avulla kääntyi lopulta klassiseksi keskusteluanalyttiseksi tarkasteluksi osallistumisen mahdollisuuksista vuorovaikutustilanteissa.

Myös Lindholmin ja Widen tutkimustarina valottaa oivallisesti tutkijan ja kentän välistä kuilua tilanteessa, jossa tutkimuksen mikroanalyttiset havainnot ja kentän käsitykset tulosten sovellettavuusarvosta eivät heti kohtaa: hoivapalvelujen kentällä vanhuksen yksinpuhelu ei välttämättä lähtökohtaisesti näyttäyty relevanttina tutkimuskohteena. Samalla tämä tutkimustarina valottaa kiinnostavasti monitieteisyyden arvostuksen ja tutkimustiedon julkaisemisen rajoitteiden välistä hankausta. Vaikka monitieteisyyttä ja -näkökulmaisuuutta pidetään lähtökohtaisesti nykytutkimuksen arvona ja sen

tärkeyttä korostetaan erityisesti juhlapuheissa ja tutkimuksen rahoitusmekanismeissa, tutkimusjulkaisujen vaikuttajat eivät näytä olevan aina valmiita eri kenttien väliseen vuoropuheluun. Tieteiden välisyyttä usein aliarvostetaan ja siihen suhtaudutaan ennakkoluuloisesti tutkimusjournaaleissa.

Siinä missä tutkimustarinoissa tutkittavien ääni kuuluu ensisijaisesti tutkijoiden kautta, kirjan epilogissa myös Taide työnä ja työvälineenä -hankkeen tutkittavien ääni tuotiin kuuluviin. Haastattelu- muotoinen epilogi avaa kiinnostavalla tavalla kohdekentän näkymää ja suhtautumista tutkimusprosessiin ja -kenttään. Pitkäkestoinen yhteisöteatteriin kytkeytyvä tutkimushanke on mahdollistanut sen, että tutkijat ja tutkittavat ovat voineet aidosti lähentyä toisiaan prosessin aikana. Tätä havainnollistaa epilogin kuvaus tutkijoiden ja taiteilijoiden liiaksi eriytyneiden ”leirien” purkamisesta, kun tutkijat osallistettiin valmistuvaan teatteriesitykseen ja vastavuoroisesti taiteilijat kutsuttiin mukaan keskustelunanalyttisiin datasessioihin. Samalla epilogi valottaa soveltavan keskustelunanalyysin tutkimusten löydösten merkitystä osallistujien ja heidän kokemustensa rakentumisen näkökulmasta. Keskustelunanalyttinen menetelmä ei itsessään anna mahdollisuuksia tulkita tuloksia tästä näkökulmasta, mutta yhteiskehittelyn ja kansatutkijuuden kytkeminen mukaan metodologiaan mahdollistaa tällaisenkin kurottelun.

Tutkimustarinat kertovat erityisesti siitä, millainen arvo tutkimusyhteisölle syntyy integroitumisesta osaksi tutkittavaa yhteisöä – esimerkiksi osallistuttaessa monikansallisen kriisinhallinnan esikuntaharjoitukseen, nuorten kesätyöprojektin näyttämöharjoituksiin ja sosiaalisen sirkuksen harjoitteisiin. Siitä, miten tämä kokemustieto lopulta vaikuttaa tutkittavan ilmiön analyysiin, antaa teos kuitenkin vasta alustavia ajatuksia. Sen si-

jaan teoksen tutkimustarinat kertovat ennen kaikkea siitä, millaisia kohtaamisia, mahdollisuuksia, yhteentörmäyksiä ja neuvotteluja soveltava keskustelututkija voi kentällä kohdata. Edessä onkin vielä pitkä mutta kiehtova taival kohti yhteiskehittelyn muotojen vakiinnuttamista ja kohtaamisten merkityksellistämistä osaksi soveltavan tutkimuksen laajaa kenttää.

PILVI HEINONEN
etunimi.sukunimi@utu.fi

Kirjoittaja on äidinkielen ja kirjallisuuden didaktiikan yliopistonlehtori Turun yliopistossa

Lähteet

- HEATH, CHRISTIAN – LUFF, PAUL 1992: Collaboration and control crisis management and multimedia technology in London Underground Line Control Rooms. – *Computer Supported Cooperative Work (CSCW)* 1 s. 69–94.
- HERITAGE, JOHN – SEFI, SUE 1992: Dilemmas of advice. Aspects of the delivery and reception of advice in interactions between health visitors and first-time mothers. – Paul Drew & John Heritage (toim.), *Talk at work. Interaction in institutional settings* s. 359–417. Cambridge: Cambridge University Press.
- HONKATUKIA, PÄIVI – RÄTTILÄ, TIINA – RINNE, JARMO 2021: Sisulla töihin? Kansatutkimusta pakolaisnuorten työhön liittyvistä kokemuksista. – Tiina Rättilä & Päivi Honkatukia (toim.), *Tutkien ja tarinoiden kohti pakolaistaustaisien nuorten kestävää hyvinvointia* s. 88–106. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/ Nuorisotutkimusseura.
- KULMALA, MERI – SPIŠÁK, SANNA – VENÄLÄINEN, SATU (toim.) 2023: *Kansatutkimus. Ihanteet ja käytännöt*. Tampere: Tampere University Press. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-359-042-7>.
- LEHTONEN, HEINI – RÄTY, REETTA 2018:

Kielitietoisia käytänteitä monikielisessä koulussa. Kokemuksia toimintatutkimuksesta. – *Kieli, koulutus ja yhteiskunta* 9 (3). <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-toukokuu-2018/kielitietoisia-kaytanteita-monikielisessa-koulussa-kokemuksia-toimintatutkimuksesta>.
SORJONEN, MARJA-LEENA – PERÄKYLÄ,

ANSSI – ESKOLA, KARI 2001: *Keskustelu lääkärin vastaanotolla*. Jyväskylä: Gummerus kirjapaino Oy.
SORJONEN, MARJA-LEENA – RAEVAARA, LIISA 2006: *Arjen asiointia. Keskusteluja Kelan tiskin äärellä*. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.
VÄLIVERRONEN, ESA 2016: *Julkinen tiede*. Tampere: Vastapaino.

Multimodaalinen näkökulma maahanmuuttajien suomen kielen oppimiseen ja käyttöön

Niina Lilja, Laura Eilola, Anna-Kaisa Jokipohja & Terhi Tapaninen (toim.): *Aikuiset maahanmuuttajat arjen vuorovaikutustilanteissa. Suomen kielen oppimisen mahdollisuudet ja mahdottomuudet*. Tampere: Vastapaino 2022. 280 s. ISBN 978-951-768-931-1.

Toisen kielen käytön ja oppimisen tutkimus on viime vuosina suuntautunut yhä enemmän tilanteisiin, joissa kieltä opitaan erilaisissa arjen vuorovaikutustilanteissa, irrallaan pedagogisesta kontekstista (*language learning in the wild*, ks. Wagner 2015; Lilja & Piirainen-Marsh 2019; Kurhila, Kotilainen & Kalliokoski 2019: 9). Tällöin kiinnostuksen kohteeksi voi nousta esimerkiksi oppimista tukeva materiaallinen ympäristö. Arvioitava teos *Aikuiset maahanmuuttajat arjen vuorovaikutustilanteissa* jatkaa tätä tutkimussuuntaa tiettyyn puhujaryhmään liittyvän, yhteiskunnallisesti varsin relevantin rajauksen kautta: tarkastelussa ovat aikuisten maahanmuuttajien arkiiset vuorovaikutustilanteet luokan ulkopuolella ja niissä tarjoutuvat mahdollisuudet käyttää ja oppia suomea. Tässä mielessä teos muistuttaakin muutama vuosi

sitten ilmestynyttä kokoomateosta *Kielenoppiminen luokan ulkopuolella* (Kotilainen, Kurhila & Kalliokoski toim. 2019), jossa tarkastellaan kielenoppimista muun muassa pakohuonepelin lomassa, teatteriharjoituksissa ja kakkoskielisten sairaanhoitajaharjoittelijoiden ohjaustilanteissa. Käsillä olevassa teoksessa keskitytään kuitenkin tiettyyn maahanmuuttajaryhmään, turvapaikanhakijoihin ja pakolaisiin.

Teos on syntynyt professori Niina Liljan johtamassa tutkimusprojektissa Arjen vuorovaikutusta muotoilemassa. Teoksen toimittajat ovat kaikki projektin jäseniä ja suomi toisena kielenä -alan tutkijoita ja opettajia (tosin tekijöiden esittely puuttuu teoksesta).

Teoksen tausta, tavoitteet ja menetelmällinen kehys

Teoksen lähtökohtana on vallitseva yhteiskunnallinen tilanne: kasvava maahanmuutto ja tämänhetkinen kotoutumispolitiikka ja -järjestelmä sekä sitä kohtaan esitetty kritiikki. Teos ei kuitenkaan suoraan aseta tavoitteekseen tuottaa ratkaisuyrityksiä kotoutumispolitiikan haasteisiin. Lukuja sitovana yhteisenä tavoitteena on